

CO ROBIĆ W BIESZCZADACH, GDY PADA DESZCZ?

Miłośnicy aktywnego wypoczynku odwiedzający coraz liczniej Bieszczady i poszukujący bezpośredniego kontaktu z przyrodą śpiewają w tym deszczowym roku 2017 coraz częściej przy wieczornym ognisku popularną ongiś piosenkę turystyczną:

Kiedy jest deszczowe lato

Mokną świerszcze w młodym sianie

Woda szkodzi strunom skrzypiec.

Więc nie w głowie im cykanie ...

Nie bardzo wiedzą, w jaki sposób wypełnić ciekawie swój krótki czas urlopowy bowiem piesze ciągi komunikacyjne w Bieszczadach – ułatwiające bezpośredni kontakt z dziewiczą przyrodą górską – nie są przygotowane i przystosowane do spacerów w dni deszczowe, frajdę mają wówczas za to „wyrypiarze”. Wielu naszych gości w dni deszczowe ucieka z Bieszczadów, bo nie wiedzą jak można spędzić taki dzień urlopu.

Oto kilka propozycji:

1. Ustrzyki Dolne i okolice:

Ustrzyki Dolne:

– **Muzeum Przyrodnicze BdPN** w Ustrzykach Dolnych, (*nieopodal w Centrum Informacji Turystycznej i w rynku można nabyć pamiątki*), tel. 13 461 10 91

– **Muzeum Młynarstwa i Wsi** w dawnym młynie z 1905 r., tel. 13 461 13 12 (tu można też spożyć posiłek w oryginalnej młynarskiej scenerii).

– **Kościół w Jasieniu – sanktuarium Matki Bożej Bieszczadzkiej** z kopią ikony Matki Bożej z Rudek k. Lwowa, tel. 13 461 13 09

Brzegi Dolne (dawna leśniczówka) – bogate zbiory pasjonata – regionalisty Pana Zbigniewa Kosakiewicza, emerytowanego leśniczego Leśnictwa Łodyna, Brzegi Dolne 127, tel. 723 418 119.

Rabe

– **drewniany kościół** (dawna cerkiew unicka z 1858 r.) z zachowanym ikonostasem, klucze obok u Pana Kochanowicza, tel. 13 461 91 38

– **Galeria "Przy Cerkwi" w Rabem**, autorska galeria pp.Jolanty i Waldemara Kordyacyjnych. Na miejscu można zobaczyć stałą wystawę obrazów, rzeźb i grafik, a także zmieniającą się ekspozycję prac na sprzedaż, tel. 605 205 720

Czarna Góra:

– **Galeria „Barak”** z pracami artystów bieszczadzkich prowadzona przez Różę i Krzysztofa Franczaków w centrum wsi (w pobliżu kościoła). Jest tu możliwość

uczestniczenia w warsztatach garncarskich i wypalenia własnych prac w piecu garncarskim. tel. 605 055 454, 603 992 119

– **Pracownia Adama Gliniczewskiego**, poety i śpiewającego rzeźbiarza o ksywce „Łysy” przy dużej obwodnicy bieszczadzkiej. Artysta rzeźbi w drewnie, wytwarza oryginalną biżuterię i ozdobne noże. Czarna Góra 63, tel. 693 188 903.

– **„Muzeum Historii Bieszczad”** – (przy trasie do Michniowca) gromadzi pamiątki z XIX i XX w. Jest to muzeum prywatne, wpisane do rejestru muzeów prowadzonego przez Departament Dziedzictwa Kulturowego oraz należy do Stowarzyszenia Polskich Muzealników Prywatnych. Założycielami są Rafał i Leon Dudka, tel. 697 542 818

Michniowiec – dawna drewniana cerkiew unicka z 1863 r., obecnie kościół rzymskokatolicki pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela, (klucze w sklepie), tel. 661 089 823

Bystre – dawna drewniana cerkiew unicka z 1902 r, udostępnia do zwiedzania Bieszczadzki Oddział TONZ w Ustrzykach Dolnych, tel. 13 461 13 22

Polana – Galeria "Bieszczady" – jej właścicielami są państwo Janina Krauze i Marek Chmiel, eksponują własne prace – obrazy olejne, ikony, rzeźbę i drobne pamiątki.

2. Nad Jeziorem Myczkowieckim:

Myczkowce: Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny „Caritas”, a w nim:

– **Centrum Promocji Obszarów Natura 2000** z możliwością zwiedzania **izby przyrodniczej** z eksponatami fauny bieszczadzkiej, obejrzenia ciekawych filmów przyrodniczych o mieszkańcach karpackiej puszczy, osobliwościach przyrodniczych Bieszczadzkiego Parku Narodowego lub prelekcji z przezroczami na tematy przyrodnicze, tel. 502 230 822

– **Stadnina koni Eden** z krytą ujeżdżalnią i możliwością nauki jazdy konnej, tel. 721 267 125

– **Zwierzyniec** obok stadniny, (kozy, daniele, jelenie, lamy, ptactwo egzotyczne i rodzime itp.).

– **Centrum Kultury Ekumenicznej**, w którym znajdują się **miniatury 160 drewnianych świątyń karpackich** z obszaru przygranicznego Polski, Słowacji i Ukrainy, wykonane w skali 1:25.

– **Ogród biblijny** (o pow. 0.88 ha, z kompozycją rzeźb, (i ok. 150 roślin śródziemnomorskich oraz rodzimych) ukazujący dzieje przymierza Boga z człowiekiem (Stary i Nowy Testament).

– **Kawiarenka św. Franciszka** z ekspozycją zwierząt ofiarowanych przez Bieszczadzki Park Narodowy i możliwością uprzyjemnienia pobytu kawą, lodami,

napojami, ewentualnie nabyciem pamiątek, map i wydawnictw regionalnych, przewodników itp., tel. 13 46 18 370

– „**Skałki Myczkowieckie**”, pomnik przyrody nieożywionej w pobliżu OWR Caritas, a pod nimi ścieżka geologiczna, utwardzona kłińcem, nad skałkami platforma widokowa na dolinę Sanu.

– **Zapora wodna na Sanie** w Myczkowcach.

– *Z OWR Caritas wychodzi 10 tras spacerowych, można więc zostawić nieprzygotowanych do wędrowki w deszczu przy atrakcjach OWR i udać się na którąś z nich.*

3. Nad Jeziorem Solińskim:

Solina – **wnętrze zapory wodnej**, zwiedzanie w godz. 9.00-14.00) Niezbędny dowód osobisty! Tel. 13 49 21 275; 605 442 511

Myczków – **Muzeum Bojków** (parking obok kościoła) z bogatą ekspozycją etnograficzną Pogórza Bieszczadów. W podziemiu, galeria prac artystów bieszczadzkich i możliwość wypicia oryginalnej herbatki ziołowej z ciastem, zakupienia map, przewodników i wydawnictw regionalnych, tel. 13 46 31 569

Polańczyk – **sanktuarium Matki Bożej Piękną Miłości** (parking obok) z łaskami słynącą **ikoną Matki Bożej Łopieńskiej z XVII w.** w ołtarzu głównym. (17 dnia każdego m-ca o godz. 19.00 można skorzystać w tym miejscu z możliwości udziału w Mszy Św. z modlitwą o uzdrowienie i o uwolnienie. Bezpośrednia transmisja przez internet na stronie www.przemyska.pl – Radio Fara. (104,5)

Górzanka

– **drewniana świątynia**, ongiś dwuobrzędkowa (łac. i gr. kat.) z lat **1713-1718**, z **jedynym w Karpatach płaskorzeźbionym reliefowym ikonostasem** (rzadkość w skali światowej), tel. 13 469 25 81.

– obok **galeria Kasi Wolan** absolwentki ASP z pracownią ikon, sklepem pamiątkarskim z pracami artystów bieszczadzkich, literaturą regionalną, mapami, przewodnikami itp. tel. 669 091 004)

Bukowiec – **Otaczarnia** (za wsią i mostem na rzece Solince w kierunku Czarnej) z **dużą zadaszoną wiatą Lasów Państwowych Nadleśnictwa Baligród** (ponad 50 miejsc) przystosowaną do gotowania, palenia ognisk obok niej, WC na uboczu i piękną, **utwardzoną kłińcem ścieżką przyrodniczą prowadzącą wzdłuż rzeki Solinki**. (*Spacer nią do końca i powrót stokówką leśną do dużego parkingu zajmuje ok. 45 – 60 minut*).

4. Lesko i okolice:

Lesko:

– **Galeria Synagoga** – największa w Bieszczadach z pracami 85 artystów bieszczadzkich i literaturą regionalną (otwarta w godz.10.00-17.00), tel. 507 066 478

– **Późnogotycki kościół** rz. kat. (1555 r.) z ciekawym wnętrzem i kopią łaskami słynącej Matki Bożej Leskiej (oryginał ikony znajduje się w Stryju na Ukrainie, a 30 lipca 2017 r. do Leska zostanie wprowadzona jej kopia wykonana w ASP we Lwowie).

– **Dziedziniec zamku Kmitów** (zamek jest dziś Pensjonatem).

– **Pomnik książki** na głównym skwerku w centrum itd..

– **Obserwatorium astronomiczne** w budynku Liceum Ogólnokształcącego.

– **Basen „Aquarius”**, nowoczesny, z ciepłą wodą (32 st. C – 36 st. C,) na miejscu bar.

– **Słodki Domek** z Restauracją Szelców na obrzeżach miasta obok Biedronki i stacji paliw.

Glinne – „**Kamień Leski**” – ostaniec z piaskowca z długą ścianą skalną, pomnik przyrody nieożywionej (obok parking).

Uherce Mineralne:

– powstającą **Bieszczadzką Szkołę Rzemiosła**(tel. 606 677 198).

– **barokowy kościół z 1757 r.** otoczony murem obronnym.

– **wodospad na Olszance** (szumiący groźnie w dni deszczowe, gdy rzeka Olszanka niesie dużo wody).

– **Drezyny Rowerowe** jadące odcinkiem linii kolejowej nr 108 (dawnej linii cesarskiej z Budapesztu do twierdzy Przemyśl), na stacji kiosk z wydawnictwami regionalnymi, tel. 570 770 108.

Olszanica – **romantyczny pałac z pocz. XX w.** z malowniczym parkiem pałacowym i możliwością spaceru po otoczeniu, dziś pensjonat z restauracją, tel. 13 461 74 50.

Wańkowa – Pensjonat „**Czar PGR-u**”, w którym u Greka Nikosa Manopolusa można degustować wyrabiane na miejscu świeże sery huculskie, bundz, bryndzę, fetę, „ocipki” i kupić dowolną ilość tych pysznych serów, tel. 661 461 306; 663 669 504.

Bezmiechowa Górna – szybowisko na szczycie Gór Słonnych z **najładniejszą panoramą na Bieszczady** i parkingiem obok budynku **Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej im. płk. pil. Tadeusza Góry**, tel. 13 46 88 920 Najlepiej podjechać tam od strony

Olszanicy lokalną drogą leśną notarialnie udostępnioną przez Gminę Olszanica dla pojazdów osób cywilnych lub od strony Leska.

Na szybowisku można zwiedzać niewielkie **Muzeum Szybownictwa w budynku Szkoły Szybowcowej**, obejrzeć w hangarze **najnowocześniejsze w Polsce szybowce**, po południu sfotografować ostrą po deszczu panoramę na Bieszczady, w miejscowej restauracji posilić się lub umówić z prowadzącym ją „sokolnikiem” (tel. 697 186 135) na pokaz ptaków drapieżnych (wielka atrakcja dla dzieci i nie tylko!).

Hoczew – prywatna Galeria prac Zdzisława Pękalskiego, tel. 13 469 42 87.

Nowosiółki – Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie „Knieja” pp. Henryki i Jerzego Wałachowskich, tel. 609 474 783.

Zachoczewie – Pracownia ikonopisania p. Edyty Śliwińskiej, tel. 13 468 42 17; 724 157 781.

5. Sanok i okolice:

Sanok:

– **Muzeum Historyczne** (w zamku, w centrum miasta, obok parking strzeżony) z unikatową ekspozycją ikon i malarstwem Zdzisława Beksińskiego, tel. 13 46 306 09.

– **Rynek starego miasta** z fontanną, śladami po dawnym kościele św. Michała w małym rynku (obok), późnogotyckim kamiennym domem masoniarzy (dziś MDK).

– **Kościół oo. franciszkanów** z odnowionym i ciekawym wnętrzem z łaskami słynącą ikoną Matki Bożej Pocieszenia z XVII w. w lewym ołtarzu bocznym (Maryja adoruje śpiące na jej kolanach Dzieciątko Jezus!).

– **Kościół Przemienienia Pańskiego**, z ciekawą polichromią wnętrza i ikoną Matki Bożej.

– podcienia i ławeczkę dobrego wojaka **Szwejka**.

– **Cerkiew prawosławną** z ikonostasem i łaskami słynącą ikoną Matki Bożej po lewej stronie w ołtarzu bocznym, (klucze obok na plebani).

– **Muzeum Budownictwa Ludowego** – skansen – (za Sanem) z odtworzonym dawnym miasteczkiem galicyjskim, sektorami architektury drewnianej zamieszkujących dawniej Bieszczady etnograficznych górali karpaccich: Bojków, Łemków, Dolinian i Pogórczan, ich świątyniami, obiektami mieszkalnymi, gospodarczymi, dawnym dworem, szkołą, młynami, rozległym sektorem naftowym itd. (zwiedzanie z przewodnikiem i wejściami do obiektów trwa 3 godziny), tel. 13 46 316 72.

Nowy Zagórz – galeria Bieszczadzkiej Grupy Twórców Kultury, w drewnianym budynku przy drodze na przeciw szkoły, w obiekcie Biuro Turystyczne „PAWUK”, tel. 697 075 795.

Zagórz – sanktuarium **Matki Bożej Nowego Życia** z łaskami słynącą ikoną Zwiastowania Matki Bożej z XV w. w ołtarzu głównym (obok duży parking), tel. 13 46 22 036.

– **Stacje Drogi Krzyżowej** wykonane przez 14 artystów bieszczadzkich przy drodze prowadzącej od kościoła do **ruin klasztoru karmelitów bosych** na wzniesieniu Marymont. Na jednej z wież ruin klasztoru znajduje się platforma widokowa ułatwiająca podziwianie rozległej panoramy na Góry Słonne i górskie otoczenie doliny Osławy.

6. W dolinie rzeki Osławy:

Morochów – drewniana cerkiew łemkowska z 1837 r., (dziś w obrządku prawosławnym) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza, klucze na plebani obok, tel. 13 46 29 061.

Szczawne – drewniana cerkiew łemkowska z 1888 r., (dziś w obrządku prawosławnym) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza oraz ciekawym cmentarzem przycerkiewnym, tel. 509 484 710.

Rzepedź – drewniana cerkiew łemkowska z 1824 r., (dziś w obrządku bizantyjsko-ukraińskim) z zachowanym ikonostasem i polichromią wnętrza oraz ciekawym cmentarzem przycerkiewnym, tel. 13 46 78 009.

Turzańsk – drewniana cerkiew łemkowska z 1803 r., dziś w obrządku prawosławnym z najwyższą w Polsce wolnostojącą dzwonnica (zabytek UNESCO) oraz kilkoma kamiennymi nagrobkami na cmentarzu przycerkiewnym, tel. 500 071 205.

Komańcza-Letnisko – klasztor Sióstr Nazaretanek, m-ce internowania Prymasa Polski, ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w latach 1955-56 z pamiątkami po ks. Prymasie, tel. 13 46 77 056.

Komańcza:

– drewniana **cerkiew obrządku bizantyjsko-ukraińskiego** z ikonostasem, tel. 13 46 77 140.

– drewniana **cerkiew prawosławna** z ikonostasem, tel. 13 46 77 224.

– prywatny **zbiór strojów łemkowskich, haftów, obrazów, krywulek itp. Pani Darii Boiwka**, tel. 13 46 77 134.

Radoszyce – drewniany fil. kościół rz. kat. (dawniej cerkiew unicka z 1868) z zachowanym ikonostasem i ciekawą polichromią wnętrza, tel. 13 46 77 081 – plebania w Komańczy.

Stanisław Orłowski (www.bieszczady-przewodnicy.pl)